

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **O. M.**, zastoupen Mgr. Václavem Voříškem, advokátem se sídlem Pod kaštany 245/10, Praha 6, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo nám. 449/3, Brno, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 4. 2018, č. j. JMK 59497/2018, sp. zn. S-JMK 53797/2018/OD/Kš, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 4. 12. 2019, č. j. 41 A 31/2018 - 31,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 4. 12. 2019, č. j. 41 A 31/2018 - 31,
se zrušuje a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce se u Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 4. 2018, č. j. JMK 59497/2018, (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Židlochovice ze dne 16. 3. 2018, č. j. 213072/2017, jímž byl žalobce uznán odpovědným za přestupek podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, (dále jen „silniční zákon“), kterého se měl podle výroku rozhodnutí I. stupně dopustit tím, že „jako provozovatel vozidla RZ: X v rozporu s ust. § 10 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemní komunikaci stanovená tímto zákonem“.

[2] Krajský soud žalobu rozsudkem ze dne 4. 12. 2019, č. j. 41 A 31/2018 - 31, (dále jen „napadený rozsudek“) zamítl. Mimo jiné neshledal důvodným žalobní bod „neoznámení úseku měření rychlosti motorových vozidel dopravní značkou“, který

dle žalobce spočíval v tom, že žalobce, resp. řidič vozidla, vůbec nebyl upozorněn, že v předmětném úseku komunikace, ve kterém mělo dojít k údajnému protiprávnímu jednání, dochází k úsekovému měření vozidel, a to například pomocí speciální dopravní značky pro úsekové měření, kterou ostatně ani platný právní řád nezná. Dopravní značka IP31A - měření rychlosti (značka označující začátek úseku měření rychlosti jízdy obecní policií) a dopravní značka IP31B - konec měření rychlosti (značka označující konec úseku měření rychlosti jízdy obecní policií) ve smyslu vyhlášky č. 294/2015 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích, účinné ode dne 1. 1. 2016, neslouží k označení úsekového měření rychlosti, ale ke stacionárnímu měření rychlosti vozidel. Na počátku obce není dopravní značka a ani jakákoliv informace pro řidiče, že jsou i s vozidly fotografováni při vjezdu do obce a při odjezdu z obce v rámci úsekového měření rychlosti. Kamery umístěné v obci nejsou viditelně označeny jako kamery pořizující automaticky záznam všech vozidel vjíždějících do obce a z obce vyjíždějících. Neexistuje web spravovaný orgány veřejné moci, ze kterého by se dalo zjistit, v jakých úsecích se provádí v České republice úsekové měření rychlosti. Jsou pořizovány i obrazové záznamy vozidel zpravidla místních obyvatel, která do obce přijedou, aniž by ten den z obce vyjížděla, a obdobně jsou pořizovány fotografie vozidel, která z obce pouze odjíždějí. Případná argumentace, že tyto praktiky přispívají k bezpečnosti silničního provozu, nemohou omluvit porušování práva na ochranu osobních údajů řidičů motorových vozidel. Proto žalobce zastává názor, že důkaz fotografiemi je důkaz získaný v rozporu s právem, a jako takový je nepřijatelný. Krajský soud uvedl, že měření rychlosti vozidel bylo prováděno Městskou policií Židlochovice na úseku schváleném Policií České republiky dle § 79a zákona o silničním provozu a z tohoto ustanovení nevyplývá, že by musel být označen začátek a konec úseku měření rychlosti (viz bod 146 napadeného rozsudku).

II. Kasační stížnost žalobce

[3] Žalobce (dále „stěžovatel“) napadá rozsudek krajského soudu kasační stížností, jejíž důvod podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., a požaduje jej zrušit a věc vrátit k dalšímu řízení krajskému soudu.

[4] Stěžovatel předně namítá, že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů, protože argumentace krajského soudu v bodě 146 neodpovídá na to, co stěžovatel skutečně namítal. Stěžovatel totiž nenamítal, že by měřený úsek měl být podle § 79a silničního zákona výhradně a nutně označen dopravními značkami. Stěžovatel namítal, že on sám ani řidič nebyli žádným způsobem informováni o tom, že v daném úseku probíhá měření rychlosti, přičemž pouze jako příklad stěžovatel uvedl, že informace o probíhajícím měření rychlosti by mohla být zveřejněna např. na dopravní značce nebo na webové stránce orgánu veřejné moci.

[5] Stěžovatel uznal, že v žalobě neuvedl, z jakého ustanovení dovozuje povinnost uveřejnit informaci o měření rychlosti, přičemž se jedná o § 24b odst. 2 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, který říká, že *jsou-li k pořizování záznamů podle odstavce 1 zřízeny stálé automatické technické systémy, je obecní policie povinna informace o zřízení takových systémů vhodným způsobem uveřejnit*. Stěžovatel se však dovolává zásady *iura novit curia*, neboli *soud zná právo*. Nebylo tedy povinností stěžovatele svou argumentaci právně kvalifikovat, byť by to bylo vhodnější. Pokud byla

pokračování

žaloba pro krajský soud jakkoli nesrozumitelná či neurčitá, měl stěžovatele vyzvat k nápravě; k tomu však nedošlo.

[6] Stěžovatel dále namítal, že krajský soud pochybil v tom, že správní rozhodnutí nezrušil i bez návrhu proto, že jsou nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů. Příčinou je, že ani správní orgány nezkoumaly, zda byl naplněn účel § 24b odst. 2 zákona o obecní policii, tj. zda byla vhodným způsobem uveřejněna informace o zřízení stálého automatického technického systému pro účely měření rychlosti. Podle žalobce se jedná o jednu ze základních podmínek měření rychlosti obecní policií, která by měla být správními orgány zkoumána *ex offio*, stejně jako tomu je v případě podmínek měření rychlosti obecní policií dle § 79a zákona o silničním provozu (určení úseku Policií ČR a součinnost s ní). Ostatně pokud správní orgán nezkoumá sám z úřední povinnosti ještě před zahájením řízení, zda byla informace o měření rychlosti řádně zveřejněna, dopouští se značně riskantního jednání, protože se následně může ukázat, že řízení vůbec nemohlo být zahájeno. Také je nutné zvážit, že zpětně již ani nelze věrohodně ověřit, zda byla určitá informace zveřejněna, protože obsah internetových stránek je v čase proměnlivý. Je proto na místě, aby byl důkaz o vhodném uveřejnění informace pořízen co nejdříve, nejlépe ještě před datem spáchání údajného deliktu. Stěžovatel proto uzavírá, že správní rozhodnutí považuje za nedostatečně odůvodněná, protože podle jeho názoru se správní orgány musely v rámci hodnocení důkazů zabývat i bez návrhu mj. zákonností nejdůležitějšího důkazu, tj. záznamu o měření rychlosti, a v rámci úvah o zákonnosti tohoto důkazu se nepochybně měly zajímat o to, zda byl dodržen § 24b odst. 2 zákona o obecní policii. Správní orgány se však touto otázkou nezabývaly.

[7] V řízení před správními orgány ani v následném soudním řízení nebyl předložen jediný důkaz o tom, že by informace o probíhajícím měření rychlosti pomocí „stálého automatického technického systému“ byla jakkoli, tím méně pak „vhodným způsobem“ (jak vyžaduje zákon) uveřejněna. V praxi je přitom běžné, že tato informace je zveřejňována pomocí dopravních značek (např. Praha, Litomyšl), případně na webu obecní policie (ostatně povinnost uveřejnit informaci vhodným způsobem tíží právě obecní policii). Nic takového však doloženo nebylo a stěžovatel naopak v žalobě uváděl, že obě varianty ověřoval, avšak s negativním výsledkem. Stěžovatel přitom stěží mohl prokazovat, že informace nebyla uveřejněna, protože tím by prokazoval negativní skutečnost, což je objektivně nemožné. Pro úplnost stěžovatel odkazuje na judikaturu, která řešila obdobné žalobní námitky: rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2019, č. j. 9 As 280/2019 - 39, a ze dne 28. 1. 2020, č. j. 1 As 357/2019 - 36, rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 29. 4. 2019, č. j. 44 A 33/2018 - 31, a ze dne 29. 4. 2019, č. j. 44 A 32/2018 - 33.

[8] Závěrem stěžovatel uvedl, že on a ani jeho advokát nesouhlasí se zveřejňováním svých osobních údajů na webu NSS z důvodu ochrany svého práva na soukromí a také proto, že to žádný zákon výslovně neumožňuje.

[9] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[10] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti.

[11] Kasační stížnost je důvodná.

[12] Nejvyšší správní soud nejprve posuzoval, zda je napadený rozsudek přezkoumatelný; krom toho, že stěžovatel sám námitku nepřezkoumatelnosti uplatnil, jde totiž o vadu, k jejíž případné existenci je soud povinen přihlídnout i nad rámec kasační stížnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[13] Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tedy jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006 - 76, č. 1566/2008 Sb. NSS). Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, č. 689/2005 Sb. NSS, „*není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby*“. Nejvyšší správní soud dále v rozsudku ze dne 4. 12. 2013, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, vymezil, že „*nedostatkem důvodů pak nelze rozumět dílčí nedostatky odůvodnění soudního rozhodnutí, ale pouze nedostatek důvodů skutkových. Skutkovými důvody, pro jejichž nedostatek je možno rozhodnutí soudu zrušit pro nepřezkoumatelnost, budou takové vady skutkových zjištění, která utvářejí rozhodovací důvody, typicky tedy tam, kde soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem anebo tam, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy v řízení byly provedeny*“. Výjimečnost užití nepřezkoumatelnosti zdůraznil nedávno též rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 5. 12. 2017, č. j. 2 As 196/2016 - 123: „*[29] Rozšířený senát v této souvislosti souhlasí s názorem, že aplikace tohoto kasačního důvodu připadá v úvahu výjimečně, není-li z odůvodnění rozhodnutí krajského soudu vůbec patrné, jak soud hodnotil podstatné důvody či skutečnosti uplatněné v rámci žalobních bodů. Naopak nelze považovat za nepřezkoumatelné takové rozhodnutí krajského soudu, z jehož odůvodnění lze (byť i zohledněním celkového kontextu důvodů uvedených v odůvodnění) seznat, jaký názor krajský soud zaujal vůči důležitým skutkovým a právním otázkám podstatným pro rozhodnutí projednávané věci. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů nemůže být založena tím, že odůvodnění krajského soudu je pouze stručné či argumentačně chudé, popř. že krajský soud nevyvracel každý dílčí argument uplatněný účastníky (osobami zúčastněnými na řízení). [30] Je nutné si uvědomit, že "přezkoumatelnost" rozhodnutí krajského soudu není hodnotou sama o sobě. Zrušení rozhodnutí krajských soudů zpravidla pro účastníky/osoby zúčastněné na řízení, včetně toho, který podává kasační stížnost, neznamená žádný přínos. Výsledkem je naopak pravidelně prodloužení a prodražení soudního řízení. I proto je nutné k aplikaci kasačního důvodu spočívajícího v nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů přistupovat krajně zdrženlivě. Jeho použití je namísto např. tehdy, pomine-li krajský soud podstatná skutková tvrzení opřená o obsah správního spisu či podložená důkazními návrhy, mohou-li reálně vést k přehodnocení merita věci.*“

pokračování

[14] Rozhodnutí soudu je tak třeba považovat za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů zejména tehdy, pokud není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů nebo při utváření právního závěru, z jakého důvodu soud považoval žalobní námitky za liché či mylné nebo proč nepovažoval právní argumentaci v žalobě za důvodnou. Nestačí, pokud soud při vypořádávání se s argumentací účastníka pouze konstatuje, že tato je nesprávná, avšak neuvede, v čem (tj. v jakých konkrétních aspektech resp. důvodech právních či případně skutkových) její nesprávnost spočívá.

[15] Krajský soud se k námitce „neoznámení úseku měření rychlosti motorových vozidel dopravní značkou“ vyjádřil pouze lakonicky, když uvedl, že *„měření rychlosti vozidel bylo prováděno Městskou policií Židlochovice na úseku schváleném Policií České republiky dle § 79a zákona o silničním provozu a z tohoto ustanovení nevyplývá, že by musel být označen začátek a konec úseku měření rychlosti“*. Na první se pohled může jevit, že krajský soud, sice velmi stručně, vypořádal námitku stěžovatele. Nicméně stěžovatelem uplatněná žalobní námitka obsahovala další skutečnosti (viz bod 2 tohoto rozsudku), ke kterým se krajský soud vůbec nevyjádřil. Jedná se zejména o námitku, že důkaz fotografiemi pořízenými stálým automatickým technickým systémem je důkaz získaný v rozporu s právem, a jako takový je nepřijatelný. Vzhledem k formulaci žalobního bodu Nejvyšší správní soud uznává, že z něj na první pohled není zřejmé, že stěžovatel mířil na § 24b zákona o obecní policii, navíc byl stěžovatel v řízení před správními orgány laxní, krajský soud se však nezabýval ani argumentací, že neexistuje web spravovaný orgány veřejné moci, ze kterého by se dalo zjistit, v jakých úsecích se provádí v České republice úsekové měření rychlosti.

[16] Vzhledem k výše uvedenému shledal Nejvyšší správní soud napadený rozsudek v části týkající se námitky „neoznámení úseku měření rychlosti motorových vozidel dopravní značkou“ nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů. Nejvyššímu správnímu soudu nezbyvá než rozsudek krajského soudu zrušit pro nepřezkoumatelnost této části odůvodnění a věc mu vrátit k dalšímu řízení. Dle Nejvyššího správního soudu se nejedná o odstraňování nedostatků ve zjištění skutkového stavu, které by nemohlo být napraveno v řízení před krajským soudem. Doplnění dokazování o zveřejnění informace o měřeném úseku krajským soudem tedy v posuzovaném případě nijak nevybočuje z mantinelů vytyčených v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2017, č. j. 10 As 24/2015 - 71. Pouze v případě, že by byly zjištěny nedostatky ve zjištění skutkového stavu takového rozsahu, že jejich odstraňování by znamenalo nahrazovat činnost správních orgánů soudem, bylo by nezbytné zrušit rozhodnutí správních orgánů. O takovou situaci se však v posuzovaném případě nejedná.

[17] Nejvyšší správní soud pro úplnost dodává, že stěžovatel nevzněl žádné další stížní námitky ani nebýl proti jiné části napadeného rozsudku.

[18] K nesouhlasu stěžovatele a jeho advokáta s vyvěšením jejich osobních údajů na internet (včetně návrhu na postoupení jejich žádosti o anonymizaci státní správě soudu) Nejvyšší správní soud uvádí, že se k tomuto v případě téhož advokáta již opakovaně vyjadřoval, např. připsím předsedy Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2019, č. j. S 139/2019-7, či ve věcech vedených pod sp. zn. 2 As 383/2017 a sp. zn. 9 As 413/2018.

Způsob, jakým Nejvyšší správní soud standardně zveřejňuje anonymizované verze rozhodnutí na svých webových stránkách, neporušuje právo na ochranu osobních údajů či soukromí stěžovatele ani jeho advokáta. Jak již zdejší soud mnohokrát uvedl, pokud „se Mgr. Václav Voříšek cítí být poškozen, je-li spojován se způsobem, jakým vykonává advokacii, nelze příčiny takových jeho domněnek spojovat se skutečností, že soudy zcela v souladu s platnými právními předpisy zveřejňují ve svých rozhodnutích jeho údaje, vystupuje-li v postavení advokáta a zástupce účastníka řízení“ (viz usnesení NSS ze dne 25. 5. 2017, č. j. Nao 175/2017 - 161, obdobně srov. rozsudky ze dne 27. 3. 2019, č. j. 2 As 383/2017 - 46, ze dne 17. 1. 2019, č. j. 10 As 321/2017 - 38, a mnohé další).

IV. Závěr a náklady řízení

[19] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a tak podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[20] Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[21] Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. prosince 2021

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu